

Standardy kształcenia dla kierunku studiów:

Stosunki międzynarodowe

A. STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Studia pierwszego stopnia trwają nie krócej niż 6 semestrów. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 2000. Liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System) nie powinna być mniejsza niż 180.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent powinien posiadać wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych, społecznych, prawnych i politycznych umożliwiającą poznanie oraz rozumienie mechanizmów funkcjonowania stosunków międzynarodowych oraz gospodarki światowej. Powinien zdobyć umiejętności analizy problemów krajowych w perspektywie międzynarodowej. Absolwent powinien posiadać umiejętności komunikowania się, negocjowania i przekonywania. Powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki międzynarodowej. Absolwent powinien być przygotowany do pracy: na stanowiskach analityka i specjalisty średniego szczebla w administracji państwowej i samorządowej; w organizacjach i instytucjach międzynarodowych lub krajowych współpracujących z zagranicą oraz w przedsiębiorstwach działających na rynkach międzynarodowych. Dzięki interdyscyplinarnemu wykształceniu powinien być przygotowany do pracy w instytucjach niezwiązanych bezpośrednio z dziedziną stosunków międzynarodowych. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia.

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

III.1 GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	300	37
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	300	37
Razem	600	74

III.2 SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	300	37
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Prawa	30	
2. Ekonomii	90	
3. Demografii	30	
4. Statystyki	30	
5. Nauki o państwie	30	
6. Historii stosunków międzynarodowych	30	
7. Geografii politycznej i ekonomicznej	30	
8. Polityki gospodarczej	30	
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	300	37
Treści kształcenia w zakresie:		
1. Międzynarodowych stosunków kulturalnych		
2. Międzynarodowych stosunków politycznych		
3. Międzynarodowych stosunków gospodarczych		
4. Prawa międzynarodowego publicznego		
5. Współczesnych systemów politycznych		
6. Organizacji międzynarodowych		
7. Integracji europejskiej		
8. Polityki zagranicznej Polski		

III.3 WYSZCZEGÓLNIENIE TREŚCI I EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie prawa

Treści kształcenia: Pojęcie i cechy prawa. Normy prawne. Stosunki prawne. Zdarzenia prawne. Prawo podmiotowe. Stosowanie i przestrzeganie prawa. Wykładnia prawa – jej rodzaje. Luki w prawie. Domniemania. Kolizja norm. Źródła prawa. System prawa. Miejsce norm prawa międzynarodowego w krajowym porządku prawnym. Elementy prawa konstytucyjnego, administracyjnego, cywilnego i karnego. Organy władzy ustawodawczej, sądowniczej i wykonawczej – ich rola w obszarze stosunków zewnętrznych państwa.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia natury prawa; wyszukiwania źródeł prawa; interpretacji i stosowania prawa w praktyce.

2. Kształcenie w zakresie ekonomii

Treści kształcenia: Wybór ekonomiczny. Rynek – popyt, podaż, elastyczność popytu i podaży, cena. Gospodarstwo konsumenckie – jego równowaga. Przedsiębiorstwo – funkcja produkcji, koszty, przychody (utargi), równowaga przedsiębiorstwa na różnych rynkach. Rynek czynników produkcji. Formy zawodności rynku i sposoby przeciwdziałania. Rachunek Produktu Krajowego Brutto i wielkości pokrewnych. Państwo, budżet państwa, deficyt i dług publiczny. Równowaga makroekonomiczna w ujęciu keynesowskim i w ujęciu klasycznym. Handel zagraniczny – korzyści z wymiany, bilans płatniczy. Pieniądz i system bankowy. Rynek pieniądza. Bank Centralny. Problemy bezrobocia i inflacji. Równowaga w gospodarce otwartej. Wzrost gospodarczy.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia kategorii ekonomicznych; opisu i interpretacji zjawisk ekonomicznych i procesów gospodarczych; rozumienia zasad działania głównych podmiotów gospodarujących – gospodarstw domowych, przedsiębiorstw, państwa; rozumienia roli cen i pieniądza w gospodarce; rozumienia istoty inflacji, bezrobocia i

globalizacji; wykorzystywania narzędzi analizy ekonomicznej do rozwiązywania problemów ekonomicznych.

3. Kształcenie w zakresie demografii

Treści kształcenia: Obszar zainteresowań, źródła danych, badania procesów demograficznych. Metody analiz demograficznych – analiza przekrojowa i kohortowa. Rozwój demograficzny, teoria przejścia demograficznego, drugie przejście demograficzne. Proces zawierania i rozpadu małżeństw, dzietność, umieralność, migracje – pomiar i analiza. Rodzina i gospodarstwo domowe. Prognozowanie demograficzne. Demograficzne uwarunkowania rynku pracy i gospodarki publicznej. Polityka ludnościowa. Zmiany struktur demograficznych i społecznych w Polsce, w Europie i na świecie.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty procesów demograficznych; stosowania metod pomiaru i analizy procesów ludnościowych; oceny sytuacji demograficznej na świecie; oceny głównych prawidłowości zmian demograficznych.

4. Kształcenie w zakresie statystyki

Treści kształcenia: Dane statystyczne. Podstawowe miary statystyczne: średnia, dominanta, mediana, wariancja. Zmienna losowa, podstawowe rozkłady zmiennych losowych. Analiza współliniowości. Metody badania korelacji i regresji. Analiza dynamiki zjawisk. Podstawy rachunku prawdopodobieństwa. Wnioskowanie statystyczne, estymacja parametrów, weryfikacja hipotez.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: analizowania i interpretowania danych statystycznych; stosowania podstawowych metod i narzędzi statystyki opisowej; wnioskowania statystycznego; stosowania metod statystycznych w analizie problemów z obszaru stosunków międzynarodowych.

5. Kształcenie w zakresie nauki o państwie

Treści kształcenia: Władza, państwo, polityka – zasadnicze kategorie analizy. Władza polityczna i państwowa. Geneza i ewolucja instytucji państwa. Myśl polityczno-prawna o państwie i jego organach. Formy państwa, formy rządów, style rządzenia, ustroje terytorialne państw. Zasady ustrojowe. Zasada trójpodziału władz – władza ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza. Organy państw współczesnych. Funkcje państw. Ekonomiczna rola władzy państwowej. Partie i systemy partyjne – definicje i klasyfikacje. Modele ustrojowe państw współczesnych – ustrój prezydencki, parlamentarno-gabinetowy, kanclerski, prezydencko-parlamentarny i parlamentarno-komitetowy. Państwo a instytucje demokracji bezpośredniej. Państwo a społeczeństwo obywatelskie. Polska tranzycja i transformacja – powstanie III Rzeczypospolitej, konsolidacja polskiej demokracji. Współzależności między gospodarką a polityką.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty i natury państwa; oceny i analizy ewolucji państwa; rozumienia roli państwa w cywilizacyjnym rozwoju społeczeństw; analizowania zmian funkcji państwa; rozumienia modeli ustrojowych państw współczesnych; rozumienia instytucji i mechanizmów władzy współczesnych państw.

6. Kształcenie w zakresie historii stosunków międzynarodowych

Treści kształcenia: Geneza i ewolucja stosunków międzynarodowych. Epoka Kongresu Wiedeńskiego i Świętego Przymierza (1815–1870) – ukształtowanie i funkcjonowanie systemu po Kongresie Wiedeńskim. Stosunki międzynarodowe w zachodniej hemisferze – Ameryka Anglosaska i Łacińska. Zmierzch Świętego Przymierza i nowe podziały w Europie. Epoka kolonialno-imperialna (1870–1918): zjednoczenie Niemiec oraz Włoch – wpływ na stosunki międzynarodowe. Narastanie sprzeczności między państwami europejskimi przed I wojną światową. Stosunki międzynarodowe w końcu XIX wieku i na początku XX wieku na zachodniej półkuli, Dalekim Wschodzie oraz w Afryce. Stosunki międzynarodowe między wojnami światowymi (1918–1939) – narodziny, funkcjonowanie i destrukcja wersalskiego

ładu pokojowego. Stany Zjednoczone, Ameryka Łacińska, Daleki i Bliski Wschód oraz Afryka w stosunkach międzynarodowych lat 1918 – 1939.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia i interpretacji zmian w stosunkach międzynarodowych; wykorzystywania doświadczenia historycznego we współczesności; rozumienia znaczenia historii w polityce państw.

7. Kształcenie w zakresie geografii politycznej i ekonomicznej

Treści kształcenia: Początki i kierunki rozwoju geografii politycznej i ekonomicznej. Założenia metodologiczne, treści, zakres i cele geografii politycznej i ekonomicznej. Związek geografii politycznej i ekonomicznej z innymi naukami. Środowisko geograficzne a zjawiska polityczne i ekonomiczne – wzajemne relacje. Geopolityka. Główne szkoły i teorie geopolityki. Wpływ geopolityki na rozwój geografii politycznej. Interpretacja zjawisk i procesów politycznych w kontekście czynnika geograficznego. Jednostki geopolityczne na mapie świata – państwa i terytoria. Terytoria powiernicze, kolonialne i niekolonialne. Dynamika zmian na mapie świata. Obszar i granice państw. Granica – rodzaje, funkcje. Zmienność granic. Obszary, granice morskie, granice powietrzne. Procesy internacjonalizacji życia politycznego i gospodarczego. Współzależności międzynarodowe. Problemy globalne współczesnego świata – hierarchia, dynamika zmian. Rasy i narody. Mniejszości narodowe. Języki na świecie. Religie i wyznania. Migracje – przyczyny i konsekwencje. Problemy żywnościowe świata. Geografia zadłużenia międzynarodowego. Geografia współczesnych konfliktów międzynarodowych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia zagadnień z zakresu geografii politycznej i ekonomicznej; interpretacji mapy politycznej i gospodarczej świata; rozumienia przyczyn i konsekwencji współczesnych światowych problemów środowiskowych, narodowościowych i społecznych.

8. Kształcenie w zakresie polityki gospodarczej

Treści kształcenia: Cele i instrumenty polityki gospodarczej. Mierniki realizacji celów polityki gospodarczej. Zakres polityki gospodarczej w różnych systemach. Polityka gospodarcza w warunkach przemian rozwojowych. Stabilizacyjne aspekty polityki gospodarczej. Instytucjonalny kontekst polityki gospodarczej. Przestrzenny i regionalny wymiar polityki gospodarczej. Polityka gospodarcza a strategia i programowanie rozwoju.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia podstawowych pojęć i narzędzi polityki gospodarczej; rozumienia znaczenia polityki gospodarczej w różnych systemach gospodarczych; rozumienia współzależności między makroekonomiczną polityką stabilizacyjną a polityką rozwoju w warunkach współczesnych wymagań rozwojowych.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie międzynarodowych stosunków kulturalnych

Treści kształcenia: Międzynarodowe stosunki kulturalne jako element stosunków międzynarodowych. Społeczne korelaty stosunków kulturalnych. Uwarunkowania instytucjonalizacji. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). Międzynarodowa ochrona dóbr kultury w czasie wojny. Światowe dziedzictwo kulturalne. Problemy przenoszenia własności dóbr kultury ponad granicami państw. Współpraca kulturalna w ramach Rady Europy i Unii Europejskiej. Zagraniczna polityka kulturalna a dyplomacja kulturalna. Tożsamość kulturowa państw w procesie internacjonalizacji rozwoju społecznego. Udział Polski w międzynarodowych stosunkach kulturalnych. Kultura w warunkach globalizacji.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia specyfiki międzynarodowych stosunków kulturalnych; oceny zjawisk kulturalnych w aspekcie międzynarodowym; rozumienia działalności międzynarodowych instytucji kulturalnych.

2. Kształcenie w zakresie międzynarodowych stosunków politycznych

Treści kształcenia: Przedmiot i zakres międzynarodowych stosunków politycznych – podstawowe kategorie i pojęcia. Czynniki kształtujące międzynarodowe stosunki polityczne. Państwo jako zasadniczy podmiot stosunków międzynarodowych. Układ międzynarodowych stosunków politycznych. Geneza i ewolucja układu bipolarnego (dwubiegunowego) – od konfrontacji do negocjacji. Zasadnicze konflikty międzynarodowe w okresie bipolarizmu – wojna koreańska, wojna indochińska, konflikt kubański, wojna w Wietnamie, konflikt na Bliskim Wschodzie. Główne układy i traktaty międzynarodowe w erze negocjacji – układ moskiewski, SALT I (Strategic Arms Limitation Talks I), SALT II (Strategic Arms Limitation Talks II), KBWE/OBWE (Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie / Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie). Rozpad układu bipolarnego w międzynarodowych stosunkach politycznych – skutki regionalne i globalne. Powstawanie nowego układu stosunków międzynarodowych – dominacja czy globalne przywództwo USA. Nowe znaczenie dużych i średnich państw. Wzrost znaczenia organizacji międzynarodowych. Próby redefinicji Organizacji Narodów Zjednoczonych. Znaczenie Polski w międzynarodowych stosunkach politycznych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty politycznego charakteru stosunków międzynarodowych; opisu politycznych form realizacji stosunków międzynarodowych; politycznego myślenia i działania.

3. Kształcenie w zakresie międzynarodowych stosunków gospodarczych

Treści kształcenia: Pojęcie i zakres międzynarodowych stosunków gospodarczych. Powstanie i rozwój gospodarki światowej. Teorie handlu międzynarodowego – klasyczne i neoklasyczne teorie handlu międzynarodowego, czynniki wytwórcze jako podstawa handlu międzynarodowego, alternatywne teorie handlu międzynarodowego, wzrost gospodarczy a handel międzynarodowy, międzynarodowe przepływy czynników produkcji. Polityka handlowa – pojęcie i mechanizm cła, narzędzia pozataryfowe, wolny handel a protekcjonizm. Międzynarodowa polityka handlowa – mechanizm kartelu międzynarodowego i integracji ekonomicznej, liberalizacja handlu międzynarodowego. Międzynarodowe stosunki finansowe – bilans płatniczy, kurs walutowy i rynek walutowy, czynniki określające poziom kursu walutowego, automatyczny mechanizm dostosowawczy (cenowy, dochodowy i monetarny), polityka dostosowawcza (narzędzia i ograniczenia), międzynarodowy system walutowy (przesłanki istnienia, system waluty złotej, system z Bretton Woods, współczesny system walutowy). Globalizacja międzynarodowych stosunków gospodarczych – zagrożenia i korzyści.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia istoty mechanizmów ekonomicznych działających w sferze międzynarodowych stosunków gospodarczych; rozumienia reguł (zasad) prowadzenia polityki handlowej.

4. Kształcenie w zakresie prawa międzynarodowego publicznego

Treści kształcenia: Międzynarodowe prawo publiczne. Suwerenność w prawie międzynarodowym. Źródła i podmioty prawa międzynarodowego. Terytorium i ludność państwa w prawie międzynarodowym. Wewnętrzne i zewnętrzne organy państwa – ich rola w stosunkach międzynarodowych. Prawo dyplomatyczne i konsularne. Zakaz użycia siły, pokojowe załatwianie sporów międzynarodowych. Organizacje międzynarodowe. Prawo konfliktów zbrojnych. Rozbrojenie. Rozwój prawa międzynarodowego.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: posługiwania się pojęciami i terminologią z zakresu prawa międzynarodowego publicznego; rozumienia mechanizmów działania prawa międzynarodowego; rozumienia roli prawa międzynarodowego we współczesnych stosunkach międzynarodowych oraz w polityce zagranicznej i wewnętrznej Polski.

5. Kształcenie w zakresie współczesnych systemów politycznych

Treści kształcenia: Konstrukcja metodologiczna systemu politycznego. Struktura i elementy systemów politycznych – geneza oraz ewolucja instytucji politycznych. Instytucje systemów politycznych – parlamenty, rządy. Instytucje sądownicze i ochrony praw człowieka. Rodzaje systemów politycznych. Funkcje systemów politycznych – ich ewolucja. Wybory – organizacja, systemy i procedury wyborcze. Obywatele i wybory – zachowania wyborcze. Normatywne i regulacyjne podstawy współczesnych systemów politycznych – prawo, konwenanse, normy moralne i religijne. Konstytucja i jej znaczenie dla systemu politycznego – rodzaje i cechy szczególne konstytucji. Kontrola konstytucyjności prawa. Komunikowanie w obrębie systemu politycznego i z jego otoczeniem. Społeczeństwo, system gospodarczy, otoczenie międzynarodowe. Systemy polityczne – funkcjonowanie. Współczesne systemy polityczne – kryteria oceny, sprawność, efektywność, reprezentatywność.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia systemów politycznych państw; analizowania i porównywania systemów politycznych; wykorzystywania wiedzy z zakresu systemów politycznych do oceny polityki zagranicznej państw.

6. Kształcenie w zakresie organizacji międzynarodowych

Treści kształcenia: Geneza, zróżnicowanie i rozwój organizacji międzynarodowych – uwarunkowania powstawania, procesy kształtowania, status. Struktura i funkcjonowanie organizacji międzynarodowych – organy, status prawny, relacje między organami. Funkcjonariusze międzynarodowi. Cele, zadania i funkcje organizacji międzynarodowych. Podejmowanie decyzji w organizacjach międzynarodowych. Siedziba organizacji międzynarodowych. Organizacje międzynarodowe a państwa – członkostwo w organizacjach międzynarodowych, współpraca państw z instytucjami międzynarodowymi, przedstawicielstwa państw w organizacjach i organizacji w państwach, motywy przynależności do organizacji międzynarodowych, motywy współpracy z organizacjami międzynarodowymi. Relacje między organizacjami międzynarodowymi. Organizacje międzynarodowe a stosunki międzynarodowe – rozwój i stan stosunków międzynarodowych a powstanie i funkcjonowanie organizacji międzynarodowych. Wpływ organizacji międzynarodowych na ewolucję stosunków międzynarodowych. Organizacje międzynarodowe w teoriach stosunków międzynarodowych. Analiza struktur i funkcjonowania wybranych organizacji międzynarodowych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: charakteryzowania organizacji międzynarodowych – ich struktury i funkcjonowania; rozumienia wpływu organizacji międzynarodowych na międzynarodowe stosunki gospodarcze i polityczne.

7. Kształcenie w zakresie integracji europejskiej

Treści kształcenia: Historia procesów integracyjnych w Europie. Integracja w ramach Wspólnot Europejskich – system trzech filarów. Obszary i zasady działania Wspólnot Europejskich. Podstawy wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych. Instytucje, system prawny, źródła prawa, organy sądowe oraz stosunki między państwami członkowskimi a Unią Europejską (UE). Prawa obywateli w UE. Reforma ustrojowa UE. Integracja poza UE. Polityka sąsiedztwa – instrumenty, ewolucja. Polska w UE.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia źródeł, przyczyn, przebiegu i skutków integracji europejskiej; opisu instytucji unijnych i mechanizmów podejmowania przez nie decyzji; rozumienia celów i zasad polityk wspólnotowych.

8. Kształcenie w zakresie polityki zagranicznej Polski

Treści kształcenia: Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej. Reorientacja polityki zagranicznej powojennej Polski. Udział Polski w regulacji pokojowej w powojennej Europie lat 1945 – 1949. Traktaty sojusznicze i współudział Polski w tworzeniu obozu państw socjalistycznych w latach 1945 – 1955. Aktywizacja polskiej polityki zagranicznej na

wszystkich kierunkach geograficznych w latach 1956 – 1970. Działania Polski na rzecz odprężenia międzynarodowego w latach 1970 – 1981. Polityka zagraniczna ekipy stanu wojennego w latach 1981 – 1989. Polityka zagraniczna Polski w okresie transformacji ustrojowej. Reorientacja polskiej polityki zagranicznej w latach 1989 – 1991. Opcja euroatlantycka – stosunki z NATO (North Atlantic Treaty Organisation), Unią Europejską, Unią Zachodnioeuropejską i Radą Europy. Współpraca regionalna – Grupa Wyszehradzka, Inicjatywa Środkowoeuropejska, współpraca bałtycka, euroregiony. Rola Polski w KBWE/OBWE (Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie / Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie) i Organizacji Narodów Zjednoczonych. Polityka wschodnia.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia polskiej polityki zagranicznej od czasów II Rzeczypospolitej; opisu podmiotów i narzędzi realizacji polityki zagranicznej Polski od czasów II Rzeczypospolitej; rozumienia skutków prowadzenia określonej polityki zagranicznej w aspekcie międzynarodowym i krajowym.

IV. PRAKTYKI

Praktyki powinny trwać nie krócej niż 3 tygodnie.

Zasady i formę odbywania praktyk ustala jednostka uczelni prowadząca kształcenie.

V. INNE WYMAGANIA

1. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu wychowania fizycznego – w wymiarze 60 godzin, którym można przypisać do 2 punktów ECTS; języków obcych – w wymiarze 120 godzin, którym należy przypisać 5 punktów ECTS; technologii informacyjnej – w wymiarze 30 godzin, którym należy przypisać 2 punkty ECTS. Treści kształcenia w zakresie technologii informacyjnej: podstawy technik informatycznych, przetwarzanie tekstów, arkusze kalkulacyjne, bazy danych, grafika menedżerska i/lub prezentacyjna, usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji – powinny stanowić co najmniej odpowiednio dobrany podzbiór informacji zawartych w modułach wymaganych do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL – European Computer Driving Licence).
2. Programy nauczania powinny zawierać treści poszerzające wiedzę humanistyczną (z zakresu filozofii, socjologii i psychologii) w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, którym należy przypisać nie mniej niż 3 punkty ECTS.
3. Programy nauczania powinny przewidywać zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej.
4. Za przygotowanie do egzaminu dyplomowego (w tym za przygotowanie pracy dyplomowej, jeśli przewiduje ją program nauczania) student otrzymuje 10 punktów ECTS.

ZALECENIA

1. Wskazana jest znajomość języka angielskiego.

B. STUDIA DRUGIEGO STOPNIA

I. WYMAGANIA OGÓLNE

Studia drugiego stopnia trwają nie krócej niż 4 semestry. Liczba godzin zajęć nie powinna być mniejsza niż 800. Liczba punktów ECTS nie powinna być mniejsza niż 120.

II. KWALIFIKACJE ABSOLWENTA

Absolwent powinien posiadać rozszerzoną – w stosunku do studiów pierwszego stopnia – interdyscyplinarną wiedzę z obszaru stosunków międzynarodowych, zwłaszcza z zakresu międzynarodowej problematyki ekonomicznej, społecznej, politycznej i prawnej. Powinien znać teorię i praktykę stosunków międzynarodowych oraz teorię i praktykę podejmowania decyzji politycznych i gospodarczych. Absolwent powinien posiadać umiejętności analityczne i metodologiczne, pozwalające podejmować pracę na stanowiskach wymagających świadomych, racjonalnych i trafnych ocen i opinii oraz mieć wpojone nawyki osobistej odpowiedzialności i inicjatywy. Absolwent powinien być przygotowany do podjęcia pracy w: instytucjach i przedsiębiorstwach związanych z obrotem międzynarodowym; organizacjach i instytucjach międzynarodowych; jednostkach administracji państwowej związanych z polityką zagraniczną i gospodarczą; ośrodkach badawczych i eksperckich zajmujących się stosunkami międzynarodowymi; dyplomacji oraz środkach masowego przekazu – prasie, radiu, telewizji. Absolwent powinien mieć wpojone nawyki ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz być przygotowany do podejmowania wyzwań badawczych i kontynuacji edukacji na studiach trzeciego stopnia (doktoranckich).

III. RAMOWE TREŚCI KSZTAŁCENIA

III.1 GRUPY TREŚCI KSZTAŁCENIA, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH	105	13
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH	210	26
Razem	315	39

III.2 SKŁADNIKI TREŚCI KSZTAŁCENIA W GRUPACH, MINIMALNA LICZBA GODZIN ZAJĘĆ ZORGANIZOWANYCH ORAZ MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW ECTS

	godziny	ECTS
A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	105	13
1. Teorii stosunków międzynarodowych	30	
2. Ekonomii rozwoju	30	
3. Bezpieczeństwa międzynarodowego	45	
B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH Treści kształcenia w zakresie:	210	26
1. Międzynarodowej ochrony praw człowieka		
2. Międzynarodowej polityki społecznej		
3. Międzynarodowej ochrony środowiska		
4. Międzynarodowych rynków finansowych		
5. Międzynarodowych transakcji gospodarczych		
6. Globalizacji i regionalizacji		
7. Prognozowania i symulacji międzynarodowych		
8. Prawa gospodarczego Unii Europejskiej		

III.3 WYSZCZEGÓLNIENIE TREŚCI I EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

A. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Kształcenie w zakresie teorii stosunków międzynarodowych

Treści kształcenia: Epistemologia stosunków międzynarodowych – pojęcie, przedmiot, obszar zainteresowań. Dziedziny stosunków międzynarodowych. Metody badania stosunków międzynarodowych. Teorie stosunków międzynarodowych – realizm polityczny, liberalizm, konstruktywizm. Teorie integracji regionalnej – politycznej i gospodarczej. Współzależności i rozłączności teorii międzynarodowych stosunków politycznych i międzynarodowych stosunków gospodarczych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia i prowadzenia badań stosunków międzynarodowych; rozumienia treści debat dotyczących stosunków międzynarodowych; rozumienia znaczenia paradygmatów w nauce o stosunkach międzynarodowych; interpretacji polityki zagranicznej państw i stosunków międzynarodowych w kategoriach ogólnych i częściowych.

2. Kształcenie w zakresie ekonomii rozwoju

Treści kształcenia: Geneza i kierunki ewolucji ekonomii rozwoju. Tradycyjne teorie i mierniki zacofania (niedorozwoju). Paradygmat niedoboru kapitału. Teoria zależności krajów peryferii od centrum gospodarki światowej. Koncepcje stabilizacji, programy dostosowań strukturalnych. Nowe paradygmaty rozwoju w kontekście roli instytucji, kapitału ludzkiego, techniki oraz uwarunkowań środowiska naturalnego. Przewycięzenie ubóstwa jako problem globalny – Milenijne Cele Rozwoju.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia dorobku współczesnej ekonomii w zakresie rozpoznawania przyczyn i przejawów zacofania ekonomiczno-społecznego; działań mających na celu przewycięzenie ubóstwa i przyspieszenie rozwoju krajów słabo rozwiniętych.

3. Kształcenie w zakresie bezpieczeństwa międzynarodowego

Treści kształcenia: Pojęcie bezpieczeństwa na gruncie nauk społecznych. Bezpieczeństwo a zagrożenia i wyzwania. Typologie bezpieczeństwa w nauce o stosunkach międzynarodowych. Badania nad bezpieczeństwem – ujęcie realistyczne, liberalne (idealistyczne), instytucjonalne, postmodernistyczne. Postulaty badawcze – security studies. Systematyka międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa. Instytucjonalizacja współpracy międzynarodowej w dziedzinie

bezpieczeństwa – uwarunkowania. Instytucje powszechne – systemy zbiorowego bezpieczeństwa: Liga Narodów, Organizacja Narodów Zjednoczonych. Instytucje regionalne – europejskie i euroatlantyckie: Sojusz Północnoatlantycki, NATO (North Atlantic Treaty Organisation), Traktat Brukselski, Unia Zachodnioeuropejska, Wspólna Europejska Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej, OBWE (Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie). Mechanizmy bezpieczeństwa Wspólnoty Niepodległych Państw. Instytucje bezpieczeństwa półkuli zachodniej, w Afryce i w świecie muzułmańskim. Instytucjonalizacja współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa w regionie Azji i Pacyfiku. Ewolucja pojęcia bezpieczeństwa państwa – zimnowojenny i pozimnowojenny paradygmat bezpieczeństwa. Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa. Terroryzm wewnętrzny i międzynarodowy – formy, przejawy, znaczenie, przeciwdziałanie. Transnarodowa przestępczość zorganizowana – specyfika wpływu na bezpieczeństwo, formy, znaczenie, przeciwdziałanie. Bezpieczeństwo teleinformatyczne – zagrożenia związane z rozwojem technologii informacyjnych. Broń masowego rażenia a podmioty pozapaństwowe – prawdopodobieństwo użycia przez terrorystów, zorganizowane grupy przestępcze. Nielegalny handel materiałami nuklearnymi, problem technologii dual use, reakcje państw. Zagrożenia wynikające ze słabości struktur państwowych. Bezpieczeństwo a niekontrolowane migracje.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia problemów bezpieczeństwa międzynarodowego; rozumienia struktur bezpieczeństwa międzynarodowego – ich ewolucji i roli; wykorzystywania wiedzy z zakresu teorii bezpieczeństwa w analizie polityki państw i stosunków międzynarodowych; analizy rozwiązań na rzecz bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

B. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Kształcenie w zakresie międzynarodowej ochrony praw człowieka

Treści kształcenia: Koncepcja i doktryny ochrony praw człowieka. Ochrona praw człowieka w systemie Organizacji Narodów Zjednoczonych. Pakty i konwencje praw człowieka. Ochrona praw człowieka w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy. Międzynarodowe prawo humanitarne, Czerwony Krzyż. Ochrona praw człowieka w systemie Rady Europy. Ochrona praw człowieka w Unii Europejskiej. Rola KBWE/OBWE (Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie / Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie) w zakresie ochrony praw człowieka. Rola organizacji pozarządowych. Ochrona praw człowieka a stosunki międzynarodowe i polityka zagraniczna. Zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony praw człowieka.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia zakresu i znaczenia międzynarodowej ochrony praw człowieka w stosunkach międzynarodowych i w polityce wewnętrznej państw; rozumienia mechanizmów ochrony praw człowieka i ich znaczenia dla polityki wewnętrznej Polski.

2. Kształcenie w zakresie międzynarodowej polityki społecznej

Treści kształcenia: Pojęcie, cele i podmioty międzynarodowej polityki społecznej. Rozwój i modele międzynarodowej polityki społecznej. Polityka społeczna a polityka socjalna. Europejska Karta Socjalna. Polityka rynku pracy. Polityka edukacyjna. Polityka rodzinna. Pomoc społeczna. Ubezpieczenia emerytalne i zdrowotne w krajach Unii Europejskiej.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia potrzeby kształtowania i realizowania celów społecznych w polityce państw i organizacji międzynarodowych; rozumienia międzynarodowych problemów społecznych i socjalnych oraz sposobów ich rozwiązywania.

3. Kształcenie w zakresie międzynarodowej ochrony środowiska

Treści kształcenia: Międzynarodowy wymiar zagrożenia środowiska naturalnego – globalne zagrożenia środowiska, transgraniczne zanieczyszczanie środowiska. Polityka ochrony

środowiska. Polityka zrównoważonego rozwoju. Gospodarcze, społeczne i polityczne uwarunkowania polityki ochrony środowiska – świadomość ekologiczna społeczeństwa, model konsumpcji, ochrona środowiska w działalności organizacji i partii politycznych. Globalizacja a ochrona środowiska, ochrona środowiska a handel międzynarodowy, ochrona środowiska a działalność korporacji transnarodowych. Międzynarodowa współpraca w dziedzinie ochrony środowiska – międzynarodowe porozumienia w dziedzinie ochrony środowiska i warunki określające ich skuteczność, międzynarodowe konflikty ekologiczne i ich rozwiązywanie, ochrona środowiska w działalności organizacji międzynarodowych, międzynarodowa pomoc w dziedzinie ochrony środowiska.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia znaczenia międzynarodowego wymiaru zagrożenia środowiska; rozumienia ekonomicznych, politycznych i społecznych aspektów polityki ochrony środowiska.

4. Kształcenie w zakresie międzynarodowych rynków finansowych

Treści kształcenia: Pojęcie i struktura międzynarodowego rynku finansowego. Charakterystyka międzynarodowego rynku pieniężnego, międzynarodowego rynku kapitałowego i międzynarodowego rynku walutowego. Uczestnicy międzynarodowego rynku finansowego – przeprowadzane na nim operacje. Rynek eurowalutowy, rynek euroobligacji, rynek euroakcji, rynek swapów finansowych, rynek kwitów depozytowych. Ryzyko występujące na międzynarodowych rynkach finansowych.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: charakteryzowania poszczególnych rodzajów rynków i ich ewolucji; charakteryzowania uczestników międzynarodowych rynków finansowych i realizowanych przez nie operacji; rozumienia mechanizmów działania rynków finansowych.

5. Kształcenie w zakresie międzynarodowych transakcji gospodarczych

Treści kształcenia: Formalno-prawne uwarunkowania wymiany międzynarodowej. Rodzaje transakcji. Sposoby zawierania umów na rynkach formalnych – aukcjach i giełdach towarowych. Międzynarodowe zwyczaje handlowe w odniesieniu do ogólnej formuły kontraktu, form płatności i ubezpieczeń. Klauzule kontraktowe. Cykl transakcyjny. Wykorzystywanie nowoczesnych technologii w poszczególnych fazach realizacji transakcji.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: charakteryzowania rodzajów transakcji gospodarczych i sposobów zawierania umów; rozumienia konsekwencji stosowania instrumentów polityki handlowej, w tym polityki celnej; formułowania klauzul kontraktowych; kompletowania dokumentów handlowych; poszukiwania źródeł informacji na temat rynków zagranicznych i partnerów handlowych.

6. Kształcenie w zakresie globalizacji i regionalizacji

Treści kształcenia: Globalizm – regionalizm: tendencje rozwojowe w stosunkach międzynarodowych. Różnorodność ujęć globalizacji jako procesu międzynarodowego – ujęcie ekonomiczne, polityczne i kulturowe. Ilościowe i jakościowe aspekty globalizacji. Regionalizm w stosunkach międzynarodowych. Polityczne teorie regionalizmu. Ekonomiczne teorie integracji regionalnej – teoria unii celnej, teoria obszaru walutowego. Regionalizm w systemie WTO (World Trade Organisation). Ugrupowania integracyjne w świecie – analiza porównawcza, UE – NAFTA – ASEAN – Mercosur (Unia Europejska – North American Free Trade Agreement – Association of South East Asian Nations – Mercado Comun del Cono Sur). Przesłanki globalizacji. Charakterystyka najważniejszych uczestników procesu globalizacji – przedsiębiorstw międzynarodowych, instytucji gospodarki światowej. Globalny system handlu i transferu technologii, globalna architektura finansów międzynarodowych. Globalizacja a zagrożenia bezpieczeństwa państwa. Wzajemne relacje polityki i ekonomii w procesie globalizacji i regionalizacji. Zmiany w globalnym systemie stosunków międzynarodowych. USA jako globalne mocarstwo. Chiny jako wschodzące mocarstwo globalne. Relacje USA-Chiny i ich konsekwencje dla stosunków międzynarodowych.

Regulacja i instytucjonalizacja procesów globalizmu – podejście regionalne i globalne. Globalny ład międzynarodowy w XXI wieku – prognozy.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia współczesnych stosunków międzynarodowych jako tła do pozyskiwania rynków oraz określania potencjalnych możliwości i form współpracy gospodarczej i politycznej; rozumienia odrębności kulturowej państw i regionów w kontekście naśladownictwa rozwiązań.

7. Kształcenie w zakresie prognozowania i symulacji międzynarodowych

Treści kształcenia: Prognozyka międzynarodowa – pojęcie, klasyfikacja, metody, techniki. Prognozowanie a planowanie polityki zagranicznej państwa. Prognozowanie i planowanie międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych. Metody intuicyjne, ekstrapolacyjne i symulacyjne. Modele układu stosunków międzynarodowych – ich dynamika i logika. Scenariusze rozwoju stosunków międzynarodowych. Modelowanie heurystyczne.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia wagi prognozowania i planowania w obszarze stosunków międzynarodowych; wykorzystywania metod i narzędzi prognostycznych w obszarze stosunków międzynarodowych.

8. Kształcenie w zakresie prawa gospodarczego Unii Europejskiej

Treści kształcenia: Wspólnotowy rynek wewnętrzny – zasady funkcjonowania. Swoboda przepływu towarów, przemieszczania się obywateli Unii, przedsiębiorczości, świadczenia usług, przepływu kapitału i płatności. Ramy prawne unii gospodarczej i walutowej. Reguły konkurencji. Podstawy prawne polityk sektorowych. Podstawy Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości, powiązania z Wspólną Polityką Zagraniczną i Bezpieczeństwa. Okresy przejściowe dotyczące Polski ustanowione w Traktacie akcesyjnym.

Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienia reguł działania rynku wewnętrznego oraz polityk sektorowych – w tym praktyki i orzecznictwa sądów wspólnotowych; rozumienia reguł działania rynku wewnętrznego; wykorzystywania rynku wewnętrznego do rozwiązywania problemów gospodarczych; rozumienia powiązań między regułami prawa gospodarczego Unii Europejskiej a regulacjami polskimi – szczególnie w kontekście okresów przejściowych ustanowionych w Traktacie akcesyjnym.

IV. INNE WYMAGANIA

1. Za przygotowanie pracy magisterskiej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego student otrzymuje 20 punktów ECTS.